Jaar 550 - De Hoeken van POPERINGHE – Carlo Jengember & Guido Vandermarliere

Dit hoofdstuk is samengesteld uit mijn oorspronkelijk artikel, waar ik de commentaar van Carlo Jengember graag heb tussen gezet.
Om in Poperinge enigszins onze weg te kunnen vinden, moeten we minsten de hoeken van Poperinge kennen. De namen van de hoeken van Poperinge worden in de notariële akten van het Ancien Regime gebruikt.

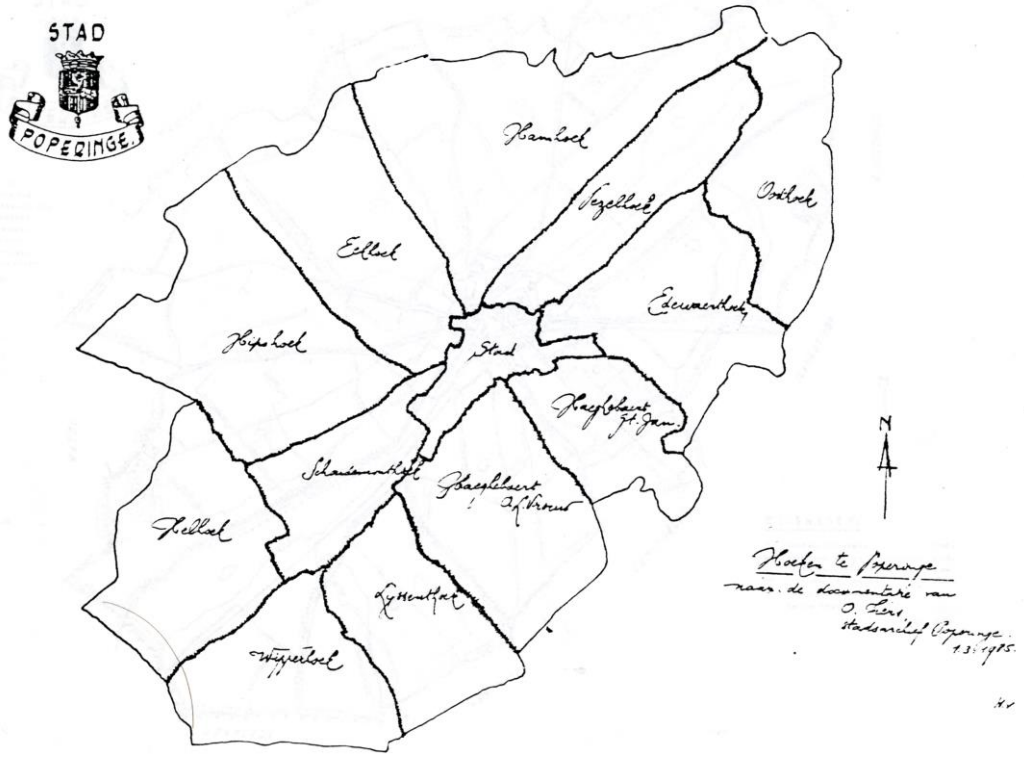

De stad Poperinge opgedeeld in de ‘port’ of stad en de verschillende ‘hoeken’.
Deze kaart is getekend door **Henri Vandenberghe.**

We vinden de volgende hoeken:
De Hamhoek, de Peselhoek, de Oosthoek, de Edewaarthoek, de Haeghebaerthoek Sint Jan, de Haeghebaerthoek O.L. Vrouw, de Lyssenthoek, de Wypperhoek, de Helhoek, de Schoudemonthoek, de Hipshoek en de Eeckhoek.

De betekenis of etymologie van deze namen is niet altijd duidelijk.

De Hamhoek is nog één van de gemakkelijke namen.

Ham komt nog veel voor in toponiemen, zowel in de dorpen Ham als Hamme en zelfs nog in Hamburg, maar we kennen het ook in een woord als ‘inham’.
Het betekent zoveel als een ‘uitstekend stuk land’, eigenlijk wat in de betekenis als aangespoeld land, dus aan de kanten van een rivier of een beek, en in die zin is het ook vruchtbaar land.

De Peselhoek is iets wat moeilijker te verklaren.

Een ‘pezel’ betekent zoveel als graanzolder, en waarschijnlijk ligt hier ook de betekenis waaruit onze Peselhoek gegroeid is. De Peselhoek ligt aan beide kanten van de Vleterbeek en is één van de vruchtbaarste hoeken van Poperinge en waarschijnlijk ook één van de eerste die in cultuur gebracht is.
Carlo geeft de volgende uitleg:
Pesel - In Noordschote heb je de toponiem **Poesel**. Ik vermoed dat pesel en poesel hetzelfde zijn. Het is ook niet vreemd om poesels/pesels te hebben in de polders van Noordschote, namelijk **drassige weiden.** Je hebt de indeling van ‘magere weiden’ en ‘vette weiden’. Ik vermoed dat pesel, poesel een synoniem is voor vette weiden, dus vitaminnerijk en suikerhoudende grassen.
Pesel is ook een term die een graanopslagplaats boven een woonruimte of een stal aanduidt. Kwam ook voor als term voor graanopslagplaats in Noord-Duitsland, maar ook bij ons rond Gent en het Meetjesland. Een andere benaming voor dit type graanopslagplaats is 'meukens'. Noord-Duitsland of Oost-Friesland: moet ik eens verder nachecken, maar dan zo pezel ook een voorbeeld van Kustwestgermaans zijn. Let op dit is een hypothese. Rond al die gezamenlijke begrippen langs de Noordzeekust moet nog veel vergelijkend onderzoek gebeuren. Wat betreft pezel in de Pezelstraat, blijf ik echter twijfelen, omdat je -zover ik weet- geen gebouwen hebt in straatnamen of toch letter (om in het Saksisch te blijven). Ken je een zwijnestalstraat, een schuurstraat, een bakovenstraat...? Vandaar mijn idee dat de pezel toch eerder een vervorming is van poezel. Heeft er iemand dit begrip al in beide contexten in onze contreien ontmoet of gekend? Contexten: 1/graanopslagplaatse; 2/ >poezel: vette weiden?
De Peselhoek wordt in een akte van 1442 nog de Poisel- hoek genoemd.
In Ieper is er nog een Poezelstraat en een Kleine Poezelstraat.
We houden het op ‘drassige weiden’.

Dan hebben we **de Oosthoek**. De uitleg hier voor is evident. Deze hoek ligt dan ook in het oosten van de gemeente Poperinge.

En dan is er **de Edewaarthoek.**

Misschien is het wel effectief de hoek van Eduard of Edward. Maar het zou ook de hoek kunnen zijn ede – n – waarts of dus in de richting van Eden, indien we een Eden wisten liggen in de omgeving. Wat niet het geval is.
Carlo heeft wel een plausibele uitleg:
Edewaert - Waert of waard, zijn de broeken, of meersen die dienden voor het begeerde hooi. In Nederland spreekt men van de ‘uiterwaarden’, in Klein-Brabant bestaat het toponiem ‘buitenland’, allemaal hetzelfde.
‘ede’ is Kustwestgermaans (waarvan het Poperings en omstreken, het best bewaarde van dit taalidioom is, en is synoniem voor ‘water’. Edewaert betekent dan zoveel als de hooiweiden ofwel land langs het water of wel drassige hooiweiden.

Ook De Haeghebaerthoek is duidelijk.

Een ‘hageberd’ is immers een plank of een stok die men vroeger gebruikte om een haag te leiden. Vandaar dat de hoek van Poperinge waarin men van die ‘berden’ of stokken vond, wel de Haeghebaerthoek zal genoemd hebben.

Carlo geeft ons de volgende uitleg:
Haeghebaert. Ingaande op jouw verklaring, meen ik een andere uitleg te hebben, namelijk, een 'heining' (dus een afgebakend terrein voor veeteelt of akkerbouw) afgebakend door houten planken. Een haag is niet altijd een vegetatief iets, maar soms ook een term die staat voor een heining.

En dan hebben we **de Lyssenthoek**.

'Lijs' of 'Lijzig' zo schrijft Deken DeBo in zijn 'idioticum' betekent zoveel als 'Licht, zacht, fr. léger, dux. Kil. Lijse, Lijnse, lentus, lenis, mitis, placidus, submissus.
*En:***Lijze land, lijzig land,** land dat door de bebouwing micht en mulder en los geworden is, fr. terre meuble. Die akker is reeds lijze genoeg om bezaaid te worden. Eenen akker lijze leggen, lijze maken.
Lyssent – betekent dan zoveel als het einde dat 'lyzig' genoeg is om akkerland te worden.

Daarna vinden we **de WYpperhoek**.

Carlo schrijft het volgende:
Wypper of wip blijft een moeilijke. Tot nu toe nergens een beveredigende verklaring gevonden voor dit woord. Niettemin toch enkele indicaties die ik je niet wil onthouden.
Een toponiem dat het meest 'wipperhoek' benaderd is het gehucht 'Wippelgem' bij Kluizen, boven Gent. De naam "Wippelgem" gaat wellicht terug tot de 6e of 7e eeuw en is afgeleid van de Frankische persoonsnaam *Wipula*; de naam moet oorspronkelijk iets als **Wipulingahaim* geluid hebben, wat zoveel betekent als 'woonplaats van de Wipulingen (volgelingen van Wipula)'. (volgens Wikipedia) Het dorp Lippelo (prov. Antwerpen) bezit een wipheide, maar hier is wel degelijk een verband met een staande wip en de plaatsnaam, want op dit stukje heide stond vroeger de schietwip.
We hebben nog de Wiphoek bij Woesten, ook soms uitgesproken als de 'wuppe'. Een wuppe is ook een soort schop of hefboom. Het zou best kunnen dat we hier op het goede spoor zitten, want ook 'wippe' is een dergelijk voorbeeld van typisch Kustwestgermaans (waarvan we in tal van woorden 'i' gebruiken in plaats van 'u', bvb. rik ipv. rug, schippe ipv. schuppe).
Wippe is toch ook een familienaam in Poperinge? Dan toch de lokatie waar zich een schietwip bevond?
Wyppe als een maatbepaling/. In het Waasland is een wipkodde of een wipsteert, een koevoet. Een wip = een koestaart. Een koestaart was in de middeleeuwen ook een lengtemaat. In Molenbeek, Beerzel zijn er nog oude herbergen genaamd 'De Koesteert' die verwijzen naar deze oude lengtemaat. Mijn voorkeur voor een verklaring van '"wypperhoek' gaat uit naar een lengtemaat, maar zeker ben ik natuurlijk niet

Ondertussen hebben we een meer plausibele verklaring gevonden, die ook beter aansluit bij de internationale etymologie en anderzijds ook de oudheid van deze hoeken, en de Frankische oorsprong beter aantoont. Vandaar dat we hierop uitgebreid ingaan.

De Vleterbeek komt Poperinge binnen tussen de huidige Abeelseweg en de Boescheepseweg. Het Poperingse ommeland was eertijds verdeeld in verschillende hoeken, waarbij de hoek waar de Vleterbeek binnen komt, **de Wypperhoek** *genoemd werd.*

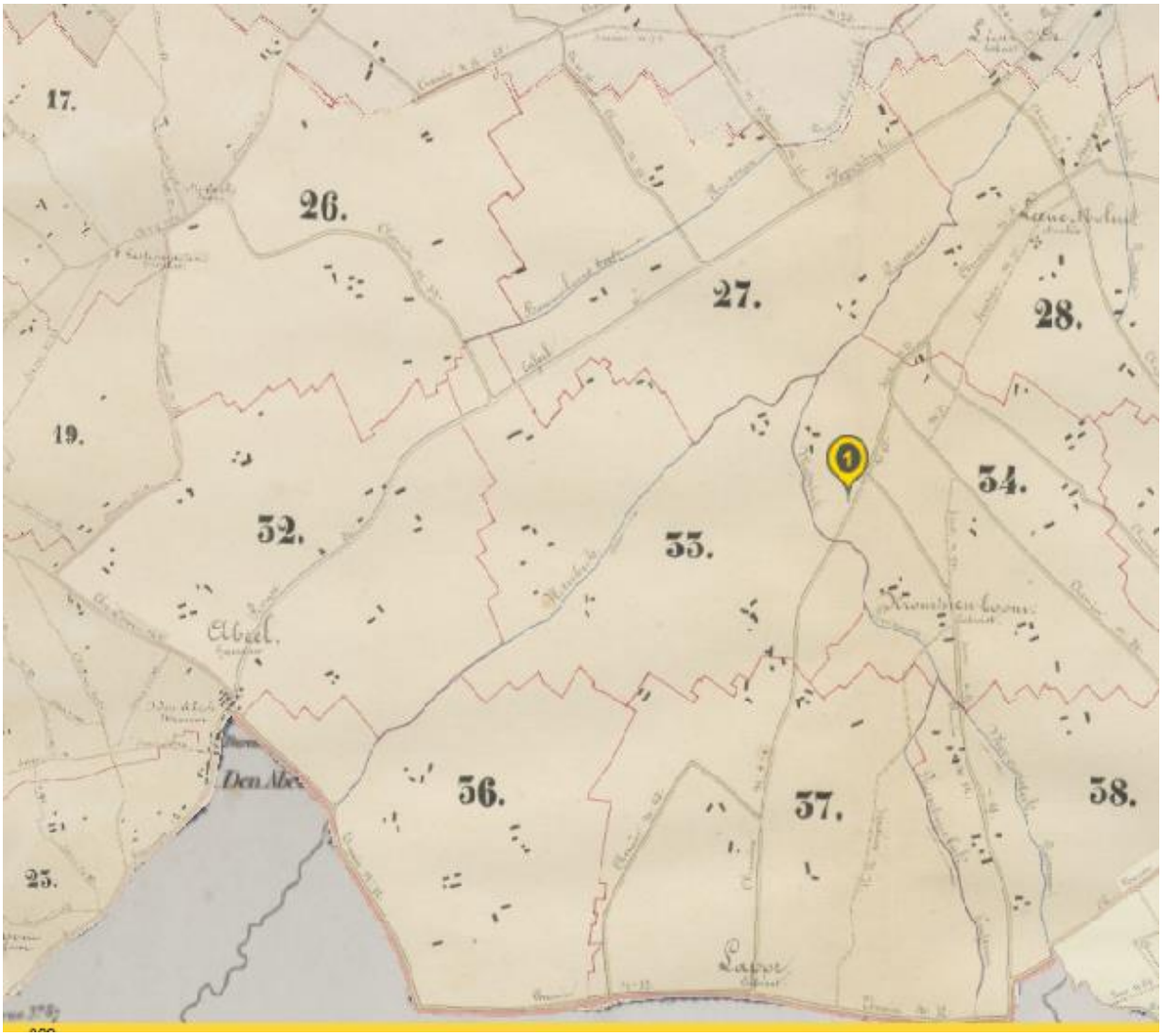

Atlas der buurtwegen – 1841

Nog een andere naam voor de Vleterbeek: de Wypper

In het boek ‘Essays and Studies Presented to William Ridgewaye schrijft **H.M. Hadewick** over het toponiem ‘Wipper’ als riviernaam, zowel in Duitsland, als Engeland. Zijn conclusie is dat deze term uit het ‘Keltisch’ komt.
Hij stelt daarbij dat er een rivier in Engeland bestaat die de ‘Wear’ genoemd wordt, wat afkomstig is van het Keltisch ‘Wiur’. Verder vindt hij de ‘Weaver’ in Cheshire, wat afkomstig is van ‘Weofre’, wat volgens hem gelijk te stellen is met enerzijds **‘Wipper’** en anderzijds ‘Weser’ of zelfs ‘Waver’, uiteindelijk allemaal riviernamen afkomstig uit het Keltisch, die zoveel betekenen als **de ‘kronkelende beek’.**
Daarmee vinden we nogmaals een andere naam voor onze Vleterbeek.

De indeling van de Wypperhoek

We vinden iets meer over de indeling van de Wypperhoek in de processen die in het stadsarchief van Poperinge blijven liggen zijn. De ‘tienden’ waren een kerkelijke belasting, die voor Poperinge dienden betaald te worden aan de abt van de Sint-Bertinabdij te Sint-Omaars.

Poperinge werd ingedeeld in enerzijds het 'port' en anderzijds de 'hoeken' en voor de tiendenverpachting werd iedere hoek nog eens opgedeeld in een aantal 'spleten' die apart verpacht werden. De Wypperhoek kende 5 spleten die ons een aantal interessante toponiemen geven.
De beschrijving van de Wypperhoek in **1630** *luidde als volgt:*

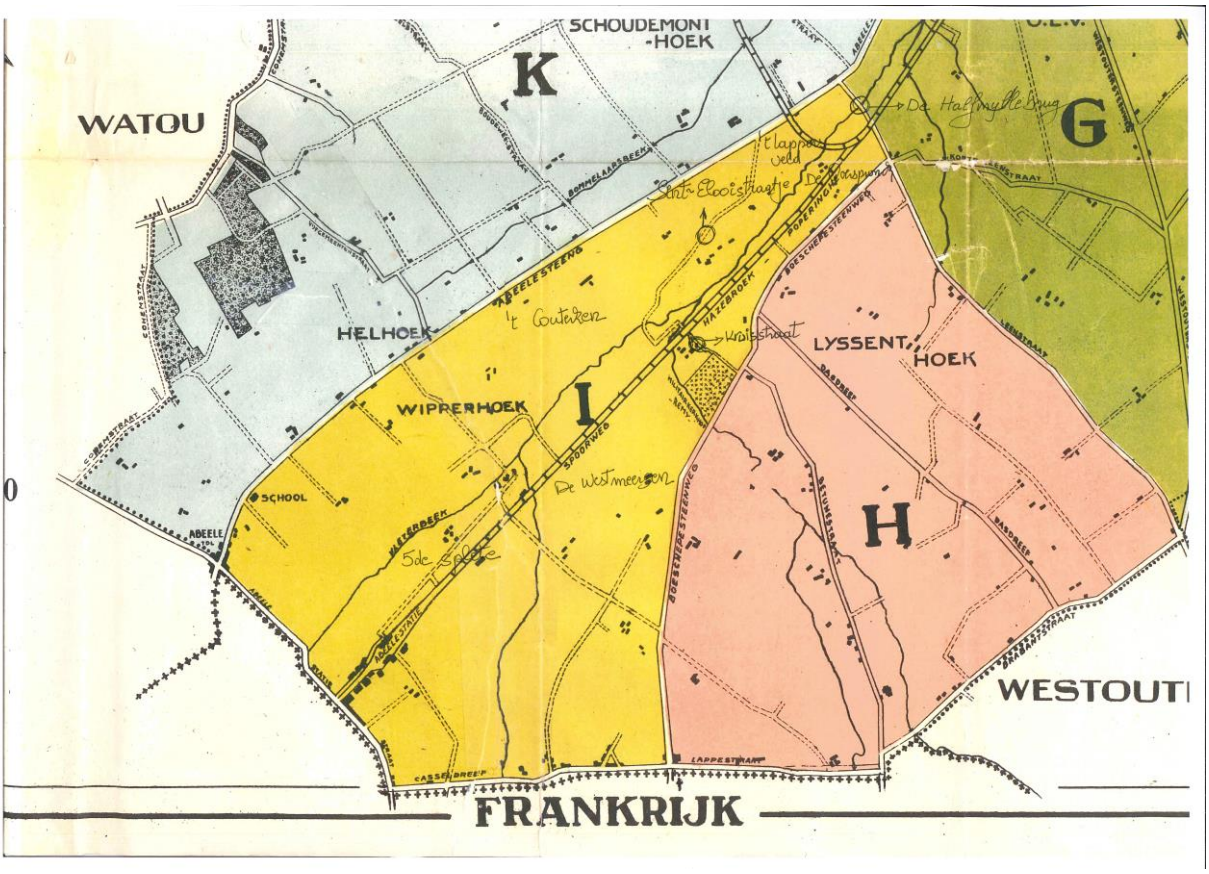

Uit de processen: 30 juli 1630 – De tiende van de Wypperhoek - SAP124b - Processen - nummer 12

Wipperhouck ghedeelt in vijff spleeten
d'eerste spleete vande Wipperhouck zal beghinnen **ter half mylle brugghe** gaende zuutwaers langhes de beke tot **St. Loys straete** ommecommende langhs de beeke an thoff van Jan Masselis filius Claeys tot **de halfmylle brugghe** voorseit - exclus drye stucken van questie die gheannexeert zyn mette vierde spleete vande Lyssenthouck
ende es ghenaempt **t'Lappervelt.**
De tweede spleete van de Wipperhouck zal beghinnen ter voornoemde halfmylle brugghe gaende langhs de beeke tot **de Cruussstraete** ommecommende langhs de Boeschepstraete ende de beeke tot de hofstede van wijlen **Sander Floor nu Gilles de Roode** es ghenaempt den **Overspronck.**
De derde spleete van de Wipperhouck zal beghinnen ter Cruussstraete langhes de noortzyde vande Boeschepstraete ommecommende langhes **t'Leugenbeexken** ende westmeerschen totte voornoemde cruusstraete ghenaempt **de Westmeerschen**
De vierde spleete vande Wipperhouck zal beghinnen opden Berchwech langhs de beeke totter hoffstede van Pieter Denys modo Gillis de Roode gaende langhs dezelve beeke naer de westmeerschen de voorseide spleete es ghenaempt **'t Couterken.**

De vijfste ende laetste spleete zal beghinnen langhes de voorseide beeke tot jeghens de prochie van Boeschepe ommecommende langhes de beeke tot jeghens thoff van Jaspar Vernoot tot den voorseide Berchwech
De voorseide copie ghetrocken vut 't quoyer ofte regreten vande thienden de stede ende jurisdictie van Poperynghe

De **'halfmyllebrugge'** is de brug die tussen het Rode Kruis en de Leene in ligt. De brug die halfweg de 'mylle' ligt en een 'mylle' is een hooiweide. We kennen deze naam ook nog in de Frans-Vlaamse gemeente 'Hoymylle'
De eerste splete loopt tot aan de **'Sint Eloystraat'**, de tweede tot aan de **Cruussestraat** of kruisstraat. We mogen dus aannemen dat deze twee straatjes in elkaars verlengde liggen.
We kunnen dan ook niet anders besluiten dat het 'Crussestraatje' het straatje is dat naast het Lyssenthouck Cemetery' loopt.
Het '**Lappersveld'** *betekent zoveel als het 'toegestopte' veld. 'Lappen' betekent immers hetzelfde als 'toestoppen' of 'oplappen', zoals we het nog kennen in de betekenis van een 'schoenlapper'.*
Den Overspronck *is het terrein aan de overkant, overgesprongen.*

De 'halfmyllebrugge'

De derde spleete van de Wipperhouck zal beghinnen ter Cruussstraete langhes de noortzyde vande Boeschepstraete ommecommende langhes **t'Leugenbeexken** ende Westmeerschen totte voornoemde cruusstraete ghenaempt **de Westmeerschen**

Het toponiem 'Boeschepestraete' *is duidelijk en betekent gewoon de weg naar Boeschepe en is de huidige Boescheepseweg.*
Het Leugenbeexken – mogelijk afkomstig van **Lueghenbeek –** of Lughenbeek- wat zoveel kan betekenen als 'schitterende beek' of 'beek met klaarwater.

Lug is de oude Keltische Zonnegod -
Lug, Lugh, Lugus of Lugos (Modern Iers: Lú (uitspraak /lu:/)) is **de Keltische zonnegod**. Hij is sterk, jong en een meester van alle kunsten. Hij is de god van de ambachten en de handel. Hij was in het bijzonder voor **de smeden** belangrijk. Hij stond voor de logische combinatie handel en techniek, maken en verkopen. Lugh wordt gezien als een Vadergod. Hij wordt vereerd met het heidense Lúghnásádh feest. Dit wordt gevierd wanneer de eerste oogst binnen wordt gehaald, in de eerste week van augustus.
Lug is nog steeds een Welsche naam – wat zoveel betekent als de schitterende – te vergelijken met onze 'Luc'.
Het is eigenaardig om vast te moeten stellen dat we – zo kort bij elkaar - twee toponiemen vinden die uit de Keltische tijd lijken te stammen. Daarbij blijken de toponiemen 'Leugenbeek' en 'Sint Elooistraat' beiden met de smederij te maken te hebben.

Het 'Leugenbeekske' Zit nu ingebed in de gracht langs de Boescheepseweg, maar kruis deze nog ondergronds. Het water is nog steeds 'kristalhelder' waarmee het nog altijd zijn naam eer aandoet. Foto genomen op vrijdag 10 februari 2017.

*Het toponiem de '***Westmeerschen'** *lijkt mij ook duidelijk, de meersen of lage weilanden liggen immers ten westen van de Vleterbeek.*
De vierde splete, liggende aan de overkant van de beek, tussen deze en de weg Poperinge – Abele, wordt het **'Couterken'** *genoemd. Een 'couter' is een in cultuur gebracht land.*
De 5de en laatste splete ligt tegen Boeschepe aan en tegen de 'Berchweg', de weg naar de bergen of wat momenteel de grensstraat is.
Tot zover de Wypperhoek. De etymologie hiervan, is gemakkelijk uit te leggen als W-Yper-hoek. De hoek van de kronkelende Yper – of beek.

De Helhoek is dan een hoek gelegen in een helle of holle, of diepte.

Carlo voegt daarbij:
Helle is inderdaad geen hille, volgens mij is dit een dalkom, dus de bodem van de hille. Hellegat, gat is in feite een toegang tot iets, dat moet volgens mij een opening of een soort plek geweest zijn waar mensen die helle of onderkant van de heuvel konden bereiken. (denk ook aan je Wullegat) (over die wulle heb ik ook een gedacht)
Wulf is volgens mij ook geen wolf, maar verwant aan 'gewelf'. In Dilbeek heb je bvb. de

Wulfputten, waar men hier denkt dat wulf iets te maken heeft met de groeves waar men Dilbeekse steen (bekend voor zijn kwaliteit in de architectuur) delfde. Onze wulfhulle ligt op de top, dus ik denk dat het de afronding (wulf) van een heuvel (hille) betekent.
Het woordje 'hel' zit vervat in het modern Nederlands woord 'helling'. Ik denk dat 'hel' vooral de onderkant van een helling aanduidt en niet heel de helling, maar ook niet de dalbodem.

De Schoudemonthoek lijkt mij dan weer moeilijk.

Bij de was werden er vroeger schoudekuipen gebruikt. Kuipen waarin de was te weken werden gelegd, maar die ook gebruikt werden om de was daarin te 'schoudenen' of te 'frotten' of te wrijven. Verder wordt 'scouden' volgens de WNT in verbadn gebracht met 'stuwen'.
Carlo heeft hier een uitgebreide uitleg.
Schoudemont
De betekenis van het werkwoord 'schouden' = met kokend water begieten, zoals bij de slacht van zwijnen waar niet altijd het haar van het dier werd verwijderd via afbranden zoals nu wordt gedaan, maar door het overgieten met kokend water wat toeliet om de haren gemakkelijk af te schrapen. (het blijkt dat het varkensvlees van dergelijk gevlaade varkens een betere smaak heeft dan geschroeide varkens)
Er zal wel geen kokend water door de Schoudemont (ook niet in een waterloop in deze hoek) gelopen hebben, maar mogelijks water met snel verval dat dan lijkt op water dat aan het koken is, m.a.w. snelstromend of kolkend water? (een kolk in Brabant, is meestal een snelstromende waterloop)
In het Frans-Vlaams woordenboek, staat bij schouden een link met geschoude gerst, hete of heel warme gerst. Lijkt me te wijzen op het mouten van gerst dat vermoedelijk geschoud werd, maar dit terzijde.
Volgens prof. Magda De Vos is 'muide' of 'monde/mont' een typisch voorbeeld van het Kustwestgermaans.
Een muide is een waterdoorbraak tussen duinen (zie bvb. Diksmuide) dat vorm gaf aan de waddeneilanden, dus eilanden doorbroken met watergeulen of muiden.
Een mont of monde, is ongeveer hetzelfde als muide namelijk een water dat uitmondt in een ander water (een muide maakt de connectie tussen de zee en het water achter de wadden gelegen waar een lagune ligt) , zo zou je een monde kunnen omschrijven. (in het standaard NL: monding, uitmonden) De plaats waar de Dender uitmondt in de Schelde, heet Dendermonde, de plaats waar de Rupel uitmondt in de Schelde, heet Rupelmonde, de plaats waar de Deule uitmondt in de Leie, heet Deulemonde. Misschien heeft mont ook te maken met 'berg' of 'oever'? dus de oever of steile helling van een waterloop?
Was Schoudemont dan ook de plek waar een secundaire waterloop in een primaire waterloop uitmondde?
Probleem is we kennen geen Schoudemontbeek in Poperinge.
Indien er ooit een Schoudemontwaterloop in Poperinge bestaan zou hebben, waarvan de naamgeving als waterloop verloren gegaan is, maar in de naamgeving van de hoek is blijven verder bestaan, dan zijn er dus twee mogelijkheden:
1/ een monding van de ene waterloop in een andere hoofdwaterloop
2/ een waterloop met een snel verval.
Waterlopen met snel verval kunnen antropogeen zijn en zo aangelegd zijn om druk op het waterverval kunstmatig aan te brengen.
Ik herinner me gelezen te hebben dat er langs de bovenloop van de Vleterbeek dergelijke waterkunstbekkens of waterbakken door de mens werden aangelegd om te zorgen voor

voldoende watervolume in de beek bij droogtes, of eventueel om voldoende verval op de Vleterbeek op te wekken. Gekend zijn ook de aparte leilopen en/of molenvijvers naar watermolens om druk te zetten op de waterraderen. .
De middeleeuwse waterhuishouding valt niet te onderschatten. De middeleeuwer pakte de waterhuishouding op een ingenieuze wijze aan omdat de waterlopen één van de belangrijkste energiebronnen waren, namelijk de stuwkracht van het water om watermolens aan te drijven. We weten dat er zich langs de Poperingevaart (in de Kom) tot vrij recent een watermolen bestond. (het is een mythe om watermolens enkel aan reliëfrijke gebieden toe te schrijven, die kwamen evengoed voor in vlakke gebieden) Een paar ideetjes: zouden er niet meerdere watermolens bestaan hebben in Poperinge waarvan de Schoudemont nog een verwijzing naar is? Of zou een Schoudemont iets te maken gehad hebben met het verzorgen van voldoende waterstuwkracht op de Vleterbeek? Of beiden? Of nog iets anders?

Ondertussen zijn we weer een paar jaar verder en denk ik dat er een andere uitleg eerder voldoet. Als we oudste vorm van het woord 'Schoudemonthoek' gaan opzoeken in de halmen van het jaar 1556 zien we niet 'schoudemont' ma ar wel **'scoedemont'** *staan.*

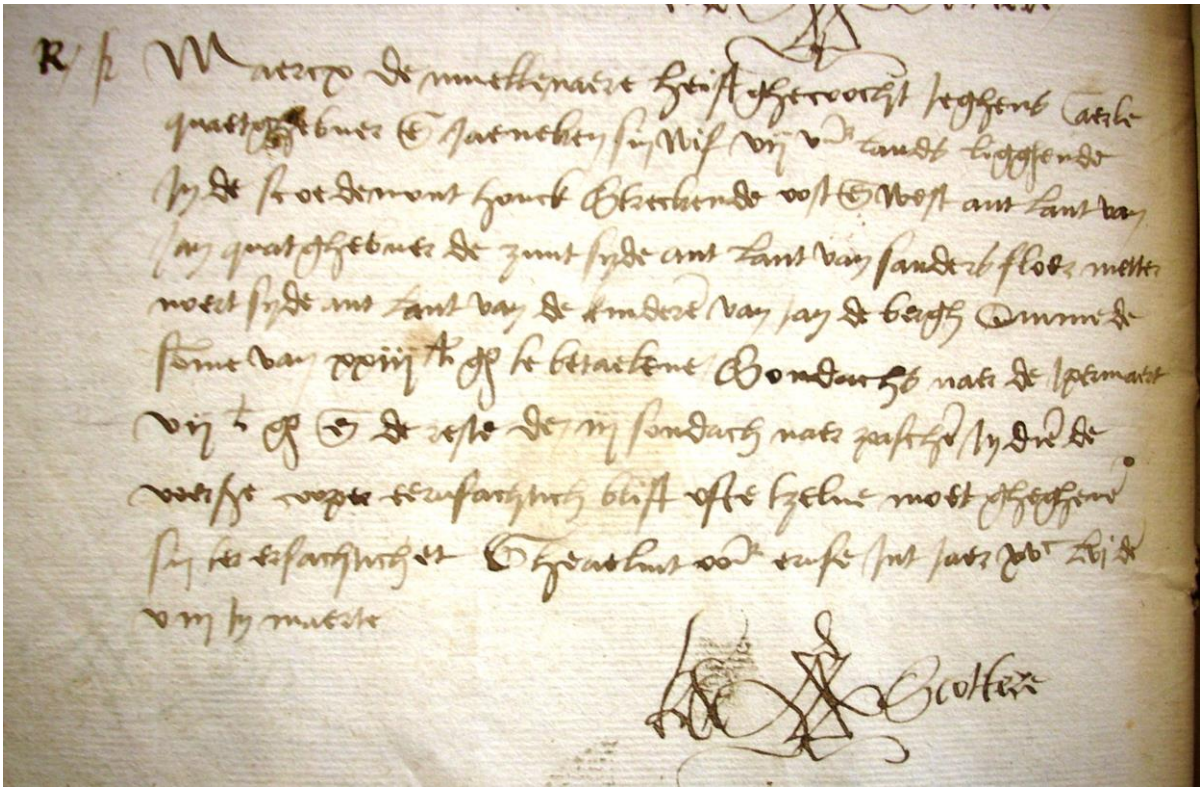

Er staat dus letterlijk 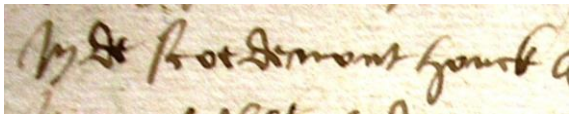 - en aangezien men in die tijd de 'oe' zag als een lange 'oo' moeten we eigenlijk 'scoo-de –mont lezen.
De 's'coo' zou kunnen komen van 'des coo' en die 'coo' kennen we ook in de 'Coostraat' te Poperinge – die we heden ten dage de Koestraat noemen.
Die 'coo' komt eigenlijk van 'Koog' en betekent zoveel als 'ingedijkte polders'.
Dat zou betekenen dat de 'Scoedemont' hoek de hoek is met de ingedijkte polders waardoor er een beek loopt.

En dan hebben we **de Hipshoek**.

Deken De Bo spreekt in zijn Kruidwoordenboek uit 1888 van hippebraam wat zoveel wilt betekenen als egelenteer of de wilde rozelaar. Dit zou dan ook wel de oorsprong kunnen zijn van de naam voor deze hoek.
Carlo vond ook hier een andere uitleg.
Hipshoek. Een woord dat de term 'hips' sterk benaderd is het woord 'hippen' = zaadkoppen van het vlas. De hippen of vlaskoppen werden tijdens het slijten van het vlas van de stengel verwijderd en deze vlaskoppen werden vervolgens gemalen. Het kan zijn dat de bloemkoppen van de egelantier ook hippen waren, maar dit is een gokje. De Hipshoek zou dan de plek zijn waar vlas geteeld werd.
Dit lijk mij nu allemaal te ver gezocht. Nu zou ik het eerder lezen als H-Yps-hoek. En in die Hyps – vinden we een nagalm van H-yper. Het zou dan hier niet gaan om een W-Ypper maar een H-Yper. Ook de huidige stad Ieper, stelt dat haar naam afkomstig is van Hypra, zodat onze H-Ypshoek en Hypra, wal hetzelfde zou kunnen betekenen.

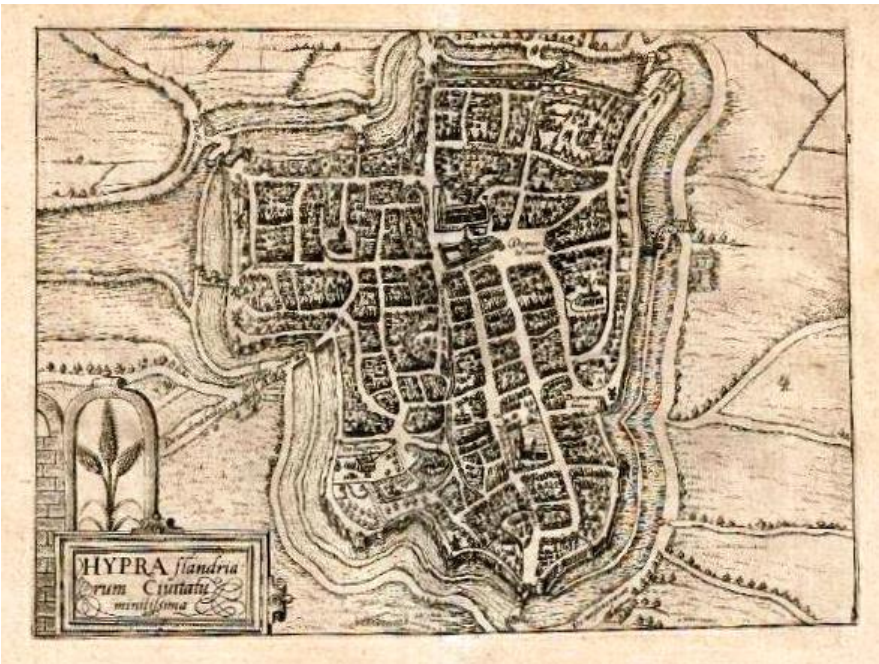

En dan hebben we nog **de Eekhoek.**

Of de hoek waar de eiken staan, of stonden.

Carlo zegt daarop:
Eekhoek. Het gaat hier niet over eiken maar over een eik. Bepaalde bomen zoals eiken dienden vroeger dikwijls om een grens van een gebied af te bakenen. Het kan dus goed zijn dat deze hoek met één eik werd gemarkeerd die letterlijk op de hoek van deze hoek stond.

Bij dit alles moeten we ons nog afvragen waarom dit territorium sowieso in hoeken diende verdeeld te worden. Deze Menapiërs en de Frankenna hen, leefden sterk in gemeenschap en in 'buurtschap'. In de Limburgse Kempen, waar de schapenteelt voor deze streek heel belangrijk was, bleven deze buurtschappen, lang bestaan. De stelling: waar hertgang is, moet hertgang blijven, bleef dan ook lang bewaard.

Ook in Poperinge bleef er heel lang een 'buurtschap'- werking bestaan, die zich lang ook op gemeentelijk 'politiek' vlak manifesteerde. De 'hoofdmannen' van een dergelijke hoek, werden in de 16de en de 17de eeuw lang geconsulteerd bij beslissingen.
Het magistraat van de stad of het port konden in principe wel beslissingen nemen, ook voor de 'bredere' jurisdictie, maar toch hielden ze er aan om regelmatig de 'hoofdmannen' te consulteren. Dit leidde natuurlijk ook geregeld tot conflicten.
Het zou duren tot 1672 vooraleer Karel II van Spanje een nieuw reglement liet verschijnen, waarbij de inspraak anders geregeld werd. In dit **Reglement** by syne majesteyt

Ghemaeckt ende ghedecreteert inden secreten raede den 30 julij 1672 - Raeckende het Gouvernement van de onbesloten steden, ende platten lande vande Provincie van Vlaenderen' werd er geopteerd tot het kiezen van 'zeven gekozen mannen' die als een apart collegie mee gingen beslissen naast het Magistraat.
Maar ook toen nog, speelden de hoofdmannen van de verschillende 'hoeken' of buurtschappen een rol bij de besluitvorming.
De 'hoeken' en de daar uit volgende buurtschappen van Poperinge stammen dus uit een ver verleden en bleven heel lang een rol spelen.